

ANALIZA POSTOJEĆEG STANJA I VIZIJA RAZVOJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE U GRADU NINU

Priredio: Ivan Vidić, dr. med., FEBU, specijalist urologije

POSTOJEĆE STANJE

U trenutku pisanja ovog teksta (travanj, 2025. godine) situacija zdravstvene zaštite na području Grada Nina je iznimno zabrinjavajuća. Na administrativnom teritoriju Grada Nina u sklopu primarne zdravstvene zaštite djeluju tri liječnika obiteljske medicine s prosječnom starosti od čak 67 godina!, jedan doktor dentalne medicine, ispostava hitne medicinske pomoći s određenim T2 timom (bez liječnika u timu) i privatna ljekarna. Tijekom sezonskih mjeseci u sklopu Zaton Holiday Resorta djeluje privatna turistička ambulanta za potrebe Resorta. Turistička ambulanta javnog karaktera tijekom sezone ne postoji. U Gradu Ninu ne postoji organizirana radna jedinica Doma zdravlja Zadarske županije već su dvije ambulante obiteljske medicine (u koncesiji) i jedna ambulanta dentalne medicine (u koncesiji) smještene u derutnoj zgradi Doma zdravlja u koju nije investirano od trenutka njene izgradnje (1968. godine!), parkiralište nije uređeno i neprilagođeno je osobama koje žive s invaliditetom. Treća ambulanta obiteljske medicine (u koncesiji) smještena je u obiteljskoj kući bez adekvatnog parkirališta, dok ispostava hitne medicinske pomoći djeluje u vlastitoj novoj zgradi sa svom potrebnom infrastrukturom. Na teritoriju Grada Nina ne postoji niti jedna ustanova sekundarne zdravstvene zaštite (specijalističko-konzilijarna djelatnost) u javnom ili privatnom vlasništvu. U Gradu Ninu ne postoji primarni ginekolog kao niti primarni pedijatar. Na cijelom teritoriju Grada Nina na niti jednoj javnoj lokaciji nije dostupan AED (automatski vanjski defibrilator), osim u Zaton Holiday Resortu u privatnom vlasništvu. Zdravstveni turizam se temelji na individualnoj (i često pogrešnoj) primjeni ljekovitog blata od strane turista koji se zateknu na plaži tijekom godine, dok je preko ljeta (od kraja lipnja do početka rujna) organizirana peloidna terapija od strane djelatnika Odjela za fizikalnu medicinu, rehabilitaciju i reumatologiju OB Zadar u neprikladnim uvjetima.

VIZIJA RAZVOJA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE

Primarna zdravstvena zaštita

Potrebne su hitne mjere osiguravanja kontinuiteta pružanja usluga iz područja primarne zdravstvene zaštite. Grad Nin će vrlo brzo poput ostatka Hrvatske osjetiti nedostatak liječnika i ostalog zdravstvenog osoblja što se i vidi iz prosječne starosti liječnika obiteljske medicine u Gradu Ninu koja iznosi zastrašujućih 67 godina (dva liječnika već imaju uvjete za mirovinu). Putem stipendiranja deficitarnih

zanimanja (doktor medicine, med. sestra), dodatnim stimulacijama na plaću i rješavanjem stambenog pitanja potrebno je privući mlade ljude koji će nastaviti živjeti i raditi u zdravstvu.

Na teritoriju Grada Nina i susjednih Općina Vrsi, Privlaka i Vir koje prirodno gravitiraju Ninu prema popisu stanovništva iz 2021. godine živi 4.428 žena starijih od 15 godine života (oko 4600 žena starijih od 12 godine života što je minimalna dob za upis kod primarnog ginekologa). Navedeni broj žena zadovoljava minimalan broj osiguranih osoba po HZZO za otvaranje ordinacije primarne ginekologije u Ninu što će doprinijeti boljoj zdravstvenoj zaštiti ranjivih skupina žena, majki i trudnica.

Prema istom popisu iz 2021. na teritoriju Grada Nina i susjednih Općina Vrsi, Privlaka i Vir živi ukupno 1.638 maloljetnih osoba (<19 godina) od čega je 786 djece u dobnoj skupini <9 godina. Prema preporukama djeteta bi trebalo biti upisano kod primarnog pedijatra barem do 7. godina života, ali je dopušteno i dulje. Navedeni broj djece zadovoljava minimalan broj osiguranih osoba po HZZO za otvaranje ordinacije primarne pedijatrije što je osobito bitno za mlade obitelji s malom djecom i povećanju nataliteta u našoj sredini.

U sklopu primarne zdravstvene zaštite moguće je ugovaranje i otvaranje laboratorija za osnovne, hitne, biokemijske i hematološke laboratorijske pretrage kao npr. u nekim radnim jedinicama Doma zdravlja (Biograd n/M, Obrovac, Benkovac, Pag) što će znatno olakšati radi obiteljskim liječnicima, potencijalnom primarnom pedijatru, ginekologu i sl.

Za sve navedene promjene u primarnoj zdravstvenoj zaštiti nužna je rekonstrukcija ili izgradnja nove zgrade Doma zdravlja s prikladnom infrastrukturom koja će moći smjestiti sve potrebne ordinacije i opremu te biti prilagođena svim korisnicima uključujući invalidne, starije i teško pokretne osobe.

Kroz turističku sezonu nužno je ugovaranje i rad turističke ambulante za potrebe sve većeg broja turista na području Grada Nina, a s kojom bi se rasteretio već dovoljno opterećeni sustav zdravstvene zaštite tijekom ljetnih mjeseci.

Sekundarna zdravstvena zaštita

Rekonstrukcijom primarne zdravstvene zaštite mogu se stvoriti uvjeti za uvođenje nekih djelatnosti iz polja sekundarne zdravstvene zaštite na korist stanovnika Grada Nina. Iz područja radioloških djelatnosti korisno je uvođenje RTG dijagnostike s mogućnošću očitavanja nalaza na daljinu (tzv. telemedicina) i UZV dijagnostike. Također je nužno ugovoriti pojedinu internističku dijagnostiku poput EKG, holter tlaka i EKG-a s naknadnim očitanjem od strane liječnika. Moguće je ugovaranje honorarnih dolazaka specijalista određene grane na tjednoj ili mjesečnoj bazi ovisno o potrebi lokalnog stanovništva (npr. kardiolog, endokrinolog, urolog, ortoped, fizijatar, psihijatar i sl.).

Hitna medicinska pomoć

Na teritoriju Grada Nina i susjednih Općina Vrsi, Privlaka i Vir koje prirodno gravitiraju Ninu prema popisu stanovništva iz 2021. godine živi gotovo 10.000 stanovnika (9.923), dok se ljeti taj broj povećava i za nekoliko puta. Nedovoljnim zalaganjem dosadašnje vlasti, prema postojećoj Mreži hitne medicine

iz 2023. godine u ispostavi Nin koja pokriva područje i ostalih navedenih općina predviđeno je djelovanje samo T2 tima koji ne obuhvaća i liječnika u timu. Uzimajući u obzir veličinu stanovništva i samog područja te uspoređujući ih s ostalim ispostavama koje imaju T1 tim s liječnikom za bitno manji broj stanovnika i područje, Nin je zaslužio imati T1 tim te time pružiti sveobuhvatnu (pa i onu hitnu) zdravstvenu zaštitu svim svojim stanovnicima.

Automatski vanjski defibrilator (AED)

Sramotna je činjenica da u 2025. godini na cijelom teritoriju Grada Nina na niti jednoj javnoj lokaciji nije dostupan AED (automatski vanjski defibrilator), dok je prema podacima nacionalne mreže AED-a u Republici Hrvatskoj, jedini dostupan u Zaton Holiday Resortu što je privatno vlasništvo i dostupno isključivo tijekom razdoblja otvorenosti Resorta. Na svim javnim mjestima nužno je postavljanje AED, osobito na mjestima s očekivanim posjetama većeg broja ljudi (javne ustanove, turističke atrakcije, plaže). Uspješnost spašavanja života ovisi direktno o dostupnosti AED u trenutku nastanka nagle srčane smrti.